

[No 6959]

De strategische betekenis van Nieuw-Guinea.

1. De strategische betekenis van Nieuw-Guinea wordt bepaald door:
 - A. De algemeene strategische betekenis.
 - B. De bijzondere betekenis van Nieuw-Guinea voor wat betreft haar invloed op de economisch-strategische positie van Nederland.
- A. De algemeene strategische betekenis.
2. Deze wordt beheerst door de volgende factoren:
 - a. de geografische ligging;
 - b. de mogelijkheden tot het vestigen van militaire bases en steunpunten;
 - c. de mogelijkheden om uit het gebied strategische grondstoffen te betrekken.
- De geografische ligging van Nieuw-Guinea.
3. Door haar ligging enerzijds aan de Zuid-grens van het Stille Oceaan gebied, waarbinnen de Verenigde Staten van Amerika een actieve politiek voeren t.a.v. het vestigen van militaire bases en steunpunten, en anderzijds aan de N.grens van een gebied, behorend tot de belangensfeer van het Britse Gemenebest, neemt Nieuw-Guinea een sleutelpositie in op de aanrakingsvlakken van de twee wereldgebieden Azië en Australië (Melanesië).
 Het maakt deel uit van de laatste boog, welke de Pacific afsluit van de Indische Oceaan, t.w. van de lijn Nw. Zeeland, Australië, Indonesië en Malakka. In militair opzicht maakt Nw. Guinea deel uit van het Melanesische (Australische-) defensiegebied.
4. Hoewel de U.S.A. een groot aantal militaire bases bezitten Noord van deze lijn, zal een opmars van het communisme uit China over Siam en Malakka naar de R.I.S. en gesteund door een zelfde opmars over de Philippijnen vorenbedoelde militaire bases en steunpunten met omvatting bedreigen en hun waarde aanzienlijk doen verminderen.
5. Voorts zal de basis Singapore in militair opzicht onmogelijk kunnen worden gehouden, indien niet tijdig Amerikaanse hulp zal kunnen worden geboden, welke hulp in de eerste plaats zal moeten geschieden in de vorm van steun met luchtstrijdkrachten. De enige typhoonvrije route van de U.S.A. naar Singapore loopt over Nw. Guinea, alwaar zich reeds de nog uit de afgelopen wereldoorlog afkomstige vliegbases Biak en Hollandia bevinden. Deze route van San Francisco naar Singapore wijkt in afstand slechts weinig af van de grootcirkel tussen deze twee plaatsen.

6. Indien

6. Indien, evenals in de vorige oorlog een strategische opmars zou plaats hebben tegen Australië (in strategische zin het grote bolwerk van de Melanesische defensie), zal zulks onvermijdelijk - evenals voorheen - inhouden, dat de aanval tegen Australië zal moeten worden opgezet uit Nw.Guinea als "steppingstone".

Aantekening.

Ondanks het feit, dat de Amerikaanse vloot in het eerste stadium van de vorige wereldoorlog nog gering in kracht was en niettegenstaande de omstandigheid, dat het voormalige Ned. Indië in Japanse handen was gevallen, hebben de Japanners het niet aangedurfd het zeer zwak verdedigde Australië aan te vallen, vóórdat Nw.Guinea in het bezit was.

7. Het vorenstaande betekent derhalve, dat het behoud van Nw.Guinea niet alleen een groot belang is voor Australië, doch ook voor de U.S.A., gezien in het bredere raam van de Pacific defensie.
8. Het behoud van Nw.Guinea in vredes- en in oorlogstijd in Nederlandse handen, voorzover het zijn deel betreft, zal mede Nederland het recht van medezeggenschap verschaffen in het Pacific-gebied, hetgeen zijn gunstige terugslag zal hebben op onze economische belangen in de vorm van scheepvaart, luchtvaart, enz.
9. Voorts zal Nw.Guinea er toe kunnen bijdragen, om als de Uniesamenwerking tussen Nederland en Indonesië op het gebied der defensie vastere vorm en omlijning zal hebben gekregen, een strategisch reduct te vormen t.a.v. de defensie van Indonesië.
10. Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd, dat Nw.Guinea (inclusief het Nederlandse deel), de buitenste verdedigingslijn vormt van Australië en Nw.Zeeland tegen aanvallen uit N.W. richting. Zonder een voorafgaande bezetting van Nw.Guinea door de tegenstander, is een bezetting van het hart van Australië (het Z.O.deel) niet wel denkbaar wegens de zeer lange strategische verbindingslijnen, zowel ter see als in de lucht.
- Ook aanvallen met meer beperkte doelstelling, zoals het voorlopig veroveren van militaire steunpunten op het N.Australische vasteland (Dairoen) worden door een geallieerde macht op Nw.Guinea juist op het zwakste punt, de lange verbindingslijn met en door de Archipel, bedreigd.
- De mogelijkheden tot het vestigen van militaire bases en steunpunten.
11. De kustlijn van (Ned.) Nw.Guinea is zodanig gevormd, dat het eiland over natuurlijke havens beschikt, welke als ligplaatsen van vlootseenheden

kunnen

kunnen dienen. Aan de inrichting daarvan zullen echter belangrijke kosten verbonden zijn.

12. Voorts is de bodemoppervlakte op verschillende plaatsen geschikt voor het aanleggen van vliegvelden, waarvan de zwaarste bommenwerpers kunnen opstijgen. De vliegvelden Biak en Hollandia, welke reeds tijdens de afgelopen oorlog door de Amerikanen als vliegbases voor zware bommenwerpers werden ingericht en gebruikt, zullen met betrekkelijk weinig kosten voor dit doel wederom kunnen worden ingericht.

13. Met het oog op een eventueel gebruik van de atombom (o. v. waterstofbom) door de tegenstander in een toekomstig Pacific-conflict, is de betekenis van een doeltreffende verspreiding van doelen wederom sterk naar voren getreden.

In dit verband bestaat in militair-deskundige kringen de neiging om de opvatting los te laten, dat militaire bases en steunpunten bij voorkeur dienen te worden ingericht op kleine eilanden, welke als zodanig geen kwetsbaar landfront bezitten en slechts over zee of door de lucht zijn te benaderen.

Dergelijke kleine eilanden bieden echter te weinig gelegenheid tot een verspreiding van doelen ("too many eggs in one basket"), zodat de gedachten thans uitgaan naar het inrichten van bases en steunpunten op eilanden van voldoende omvang om vorenbedoeld beginsel van verspreiding te kunnen doorvoeren.

Nieuw-Guinea biedt grote mogelijkheden tot het aanleggen van wijd verspreide steunpunten en opslagplaatsen.

De mogelijkheden om uit het gebied strategische grondstoffen te betrekken.

14. De in de Vogelkop aanwezige aardolie, is van strategische betekenis voor de machtsverhoudingen in de Pacific. De mogelijkheid, dat het betrekken van aardolieproducten uit Indonesië bij een Pacific conflict niet zal kunnen plaats hebben, doet de betekenis van dit oliecentrum nog meer stijgen.
15. Een eventuele Pacific-oorlog zal in eerste instantie moeten worden gevoerd met de inzet van aanzienlijke maritime- en lucht-strijdkrachten.
16. Voorts is de behoefte aan benzine bovendien in belangrijke mate toegenomen door het gebruik van straalvliegtuigen, welke een veel groter benzineverbruik hebben dan propeller-vliegtuigen.
17. De aanwezigheid van een olie-centrum in het operatiegebied, is derhalve van grote strategische betekenis.

B. De bijzondere betekenis van Nw.Guinea voor wat betreft haar invloed op de economische-strategische positie van Nederland.

18. Door vestiging van volksplantingen en ondernemingen op Nw.Guinea (opname van een deel der Nederlandse overbevolking), bestaat de mogelijkheid om in strategisch raam bezien, de z.g. "basis-Nederland" uit te breiden.
19. In geval van een bezetting van West-Europa, kan het dienen als een der laatste Nederlandse reducties.

2 Februari 1950.